

18 Eylül'de yazdığım ve bu sitede yayımlanan yazıda, Kürtlerin devletinin bulunduğunu ancak bunun klasik anlamda bilinen devlet olmadığını belirtmiş, örnek olarak da Güney Kürdistan'ı vermiştim. Burası Irak sınırları içinde özerk bir bölgeydi ama devletin önemli fonksiyonlarının büyük bölümünü yerine getiriyordu: ana dillerin neler olacağını ve eğitimi kendisi belirliyordu, silahlı gücü ve bürokrasisi vardı, Türkiye ile yapılan petrol anlaşması örneğinde de görüldüğü gibi Irak'ın kağıt üzerindeki merkezi yönetimini atlayarak başka ülkelerle ticaret anlaşmaları yapabiliyordu.

Birleşmiş Milletler tarafından ayrı bir devlet olarak tanınmıyordu ve kendi para birimi bulunmuyordu; ama bunlar önemli de değildi. Dinar'ı para birimleri olarak kabul etseler ne olacaktı? İthalat-ihracatta yine ABD Doları veya Avro kullanmak zorunda kalmayacaklar mıydı?

Aklıma geldi, bunun teorisinin varolması gerekir. Önemli bir konu ve üzerinde teorik düzeyde yazılmış olması gerekir... Gerçekten de böyleymiş ve benim yazdığım Amerika'yı bir çeşit yeniden keşfetmek olmuş, o da eksik şekilde...

2011'de yayımlanan ve değişik makaleleri bir araya getiren **"Politische Herrschaft jenseits des Staates"** (Devletin Dışındaki Politik İktidar) başlıklı kitapta, tarihsel örnekler ve bir bölümde de Frank Wehinger tarafından Irak'taki Kürdistan inceleniyor:
"Das Politische System der Region Kurdistan im Irak seit 1991.
(1991'den beri Irak'taki Kürdistan'ın politik sistemi).

Bu makalede "devlet içinde devlet" ve "Birleşmiş Milletler tarafından tanınmayan ama devlet olan devlet" belirlemeleri kullanılıyor. Ek olarak haritada var olan BM tarafından devlet olarak tanınan ama gerçeklikte devlet olmayan politik birimlerden de söz ediliyor. Örnekler Afrika'dan veriliyor. Bu örneklerle Libya ve Suriye de eklenebilir.

Bunlar BM tarafından tanınan devletlerdir, BM'de temsilcileri bulunur, başka ülkelerde elçilikleri vardır ama devlet sınırları içindeki alanın önemli bölümünde egemenlikleri bulunmamaktadır.

Libya'da her bölge bir aşirete ait, ek olarak da ülkede İslam Devleti'nin önemli etkinliği bulunuyor.

Suriye'yi anlatmaya gerek yok; klasik Suriye devleti, El Nusra, İslam Devleti, Kürtler ve değişik muhalif güçler arasında egemenlik bölgelerine ayrılmış durumda... Bu güçler arasında savaş sürüyor. Türkiye de bu alana açık olarak dahil olmuş durumda; eskiden beri içindeydi, şimdi açık olarak bulunuyor.

Batı Kürdistan, Suriye sınırları içinde devlet olmayı amaçlıyor.

"Devlet kurmak istemiyoruz" açıklaması, "ayrı devlet kurmak istemiyoruz" olarak okunmalıdır. Devlet içinde devlet olunmak isteniyor. Bu yeni Kürt devleti de BM tarafından devlet olarak tanınmayabilir, kendi para birimi bulunmayabilir ama devletin diğer fonksiyonlarını yerine getirebilir.

Barzani de yanibaşında rakip bir Kürt devleti istemediği için bu devlete karşı Türkiye ile anlaşabiliyor. Bunu "Kürt davasına ihanet" olarak görmemek gerekir. Türkiye, Kuzey Irak'taki Kürt devletini fiilen tanıyor ve bu temelde ilişki geliştiriyor. Çok sayıda sosyalistin aksine burada varolanın devlet içinde devlet olduğunun da farkındadır. PKK'nin kurmak istediği yeni bir Kürt devletine karşı da işbirliği yapıyorlar.

Bölgedeki bugünkü güçler ilişkisi içinde Türkiye ve İran'ın kesinlikle karşı olduğu ayrı bir Kürt devleti kurulamaz ama böyle bir devlet "devlet içinde devlet" olarak pekala varolabilir.

Bunu Barzani, PKK, Esad yönetimi, İran ve Türkiye biliyor; bilmeyenler ise bulunmayan konu üzerinde tartışan bizdeki Kemalistler ve sosyalistlerdir.

"Türkiye bölünmeyecek!"

Ayrı devlet kurulması hedeflenmiyor ve bugünkü şartlar içinde bu mümkün de değildir. Aynı ülkenin içinde başka bir devlet olacak, hedeflenen budur!

Adını özerklik ya da başka bir isim olarak belirleyebilirsiniz. Önemli olan isim değil işlevdir.

Bu konuda dünyadaki tek örnek de Ortadoğu'da bulunmuyor. Afrika ülkelerinde değişik örnekleri bulunuyor. Her birinin ayrı özellikleri bulunmakla birlikte yukarda özellikleri sıralanan tanıma uyuyorlar.

BM tarafından tanınan ama varolmayan devletler var, bir de yine BM tarafından tanınmayan ama devlet içinde devlet olarak varolan devletler bulunuyor.

Klasik teoriden uzaklaşabilirsiniz, bunu görebilirsiniz.